

Gyermekkarok ölelésében

Télapó-járás a Rozmaring központban

Fotó: Nagy Tibor

Harminckét szempár leste csütörtök délelőtt az élet pereméről jött marosvásárhelyi gyermekek Rozmaring nappali központjának tágas termében, hogy érkezik-e már a fehér szakállú, távoli vendég, akivel sokan közülük a tavalyi advent vége felé ugyanitt találkozhattak.

Nagy Székely Ildikó

Amikor aztán a piros köpenyes ajándékozó segédjével együtt megjelent, több apróság is odarohant hozzá, hozzásimultak, és hosszasan öleltek, mások a helyükön maradva, megilletődve figyelték a jelenetet.

A Rozmaring központ osztályvezetőjének, Gheorghită Eugenia Danielának az indítványozására egy román és egy magyar énekkel örvendeztette meg a Télapót a gyermeknép – „Szálljatok le, szálljatok le, (Folytatás a 4. oldalon)

**Kapható
az újságárusoknál!**

**Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!**

**Megújul
a plébániatemplom**

Csak a plébániai épületre alkalmazandó eljárások: belső munkálatok, az ablakok és ajtók cseréje, a padló felújítása, a belső vakolat helyreállítása, az ifjúsági központ (Deus ház) szellőztetésének a megoldása, a tetőszerkezet felújítása...

2.

**Szeretetsomag
a radnóti
szépkorúaknak**

A radnóti RMDSZ kampánycsapata Radnóton és Maroscsapón kereste fel a szépkorúakat, jelképes ajándécsomaggal tették tiszteletüket azok otthonában, akik betöltötték a nyolcvanadik életévüket...

4.

Aktuális

Előjáték?

Benedek István

Karácsonyra készülődve arra ébredtünk, hogy előre hozták a szilveszteri kabarét, miután csütörtökön csütörtököt mondtak a kormányalakítási tárgyalások. Vagy mégsem?

Az történt, hogy még el sem jutott az alakuló koalíció a rázós kérdésekig, a szocik pártelnöke bejelentette, hogy pártja félreáll, de hajlandó szavazataival támogatni egy jobboldali koalíciót a parlamentben. Ez a sztori amiatt juttat eszünkbe egy rossz kabarét, mert ezen a bejelentésen a saját párttársai ugyanúgy meglepődtek, mint a média vagy a koalíciós partnerek. Nincs nyomdafestékkal értelmezhető viszonyban levő jelző egy ilyen figura ko-

molyságának a minősítésére egy olyan helyzetben, amikor a kis aranyosok négy esztendő alatt megduplázták a támogatottságukat, és most sem felejtettek el szólani, hogy ők készek ám a kormányzásra.

A politikai erőviszonyoktól teljesen függetlenül olyan gazdasági helyzetben és olyan döntések előtt áll az ország, hogy eddig is lehetett tudni: a következő kabinet négy esztendeje nem lesz egy diadalmenet. Az is teljesen érthető, hogy egy olyan választási cirkusz után, ami itt a közelmúltban lement, vannak, akik a történetek tisztázását és a felelősök fejtét követelik, mert úgy vélik, ezzel lehetne helyreállítani a demokrácia működését felügyelni hívatott intézmények szavahihetőségét. Minden adott volt hozzá, hogy a kormányalakítási tárgyalások puszkaporos hangulatban folyjanak, és ez még semmiség ahhoz képest, ami a kormányalakítás után következik. Ha már most ilyen érzékenységek és sértődések törnek felszínre, akkor még az is lehet, hogy jövőre nemcsak a lefűjt elnökválasztás megismétlése végett hívják szavazóurnához a választókat, hanem előre hozott parlamenti választásra is, és az igazi cirkusznak ez csak az előjátéka.

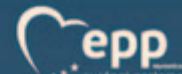
(Folytatás a 3. oldalon)

Áldott, békés karácsonyt
és boldog, eredményes
új évet kívánok!

Venceze Lovánt

európai parlamenti képviselő

DECEMBER

20

PÉNTEK

Ma **TEOFIL**,
holnap **TAMÁS** napja

Az év **355.** napja,
hátravan **11** nap

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:
max.: **5 °C**
min.: **2 °C**

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	19, 24, 42, 8, 44 + 4	NOROC PLUS: 0 6 4 3 0 2
LOTO	26, 18, 30, 7, 4, 14	SUPER NOROC: 7 6 7 2 0 3
40	13, 25, 18, 39, 19, 41	NOROC: 1 3 3 8 6 5 2

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Esti állatkerti séta

Az év leghosszabb éjszakáján, december 21-én rendkívüli, vezetett éjszakai sétára várják a marosvásárhelyi állatkert bérleteseit. A séta 19 órakor kezdődik.

Szünetel a vízszolgáltatás

A hálózat meghibásodásának elhárítása érdekében Marosvásárhely egyes utcáiban, a Pandúrok útján, a Bodoni Sándor, Kovászna, Moldova, Hátszeg, Vrancea, Şelimbăr, Bánság, Zsidó Vértanúk, Erdélyi, Máramaros, Havasalföld utcákban, a Segesvári úton, valamint az 1918. December 1. út 289-307. és a 242-260. számai között december 20-án, ma 8-15 óra között szünetel az ivóvíz-szolgáltatás.

Kerekes Károly fogadóórja

Kerekes Károly municípiumi tanácsos a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban minden hónap első hétfőjén 17-19 óra között fogadóórát tart. Januárban, az ünnepre való tekintettel, a fogadóóra január 8-án kerül sor.

Forgalomkorlátozás Marosvásárhely főterén

A forradalom mártír hőseiről való megemlékezés miatt december 21-én 10 és 11.45 óra között korlátozzák a közúti forgalmat Marosvásárhelyen a Tusnád és a Liviu Rebreanu utcákban, a Tusnád utca kereszteződésétől a Cuza Vodă utca kereszteződéséig.

Az anyakönyvi hivatal ünnepi programja

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal anyakönyvi hivatala december 23-án és 24-én 8–15 óra között tart nyitva, 25-én zárva lesz. 26-án 9–11 óra között csak a haláleseteket lehet bejelenteni, 27–28-án 9–12 óra között, míg 29-én 9–11 óra között is csak ezt a szolgálatot végzik. December 30–31-én 8–15 óra között várják az ügyintézőket. Január elsején zárva lesznek, 2-án, 3-án és 4-én 9 órától 11, illetve 12 óráig a haláleseteket lehet bejelenteni.

Ünnepek előtt zárva a személynyilvántartó hivatal

A Marosvásárhelyi Személynyilvántartó Hivatal december 25–27., január 1–3. között és 6–7-én zárva lesz.

Zárva lesz az uszoda

A marosvásárhelyi Mircea Birău uszoda december 23. és január 7. között bezár. Az utolsó nyitvatartási nap december 22., a nyitás napja január 8.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

naptár

Isten éltesse!

TAMÁS: arámi eredetű szó, a Teomo névből származik, jelentése: iker. A görögök vették át Thomasz formában, mivel a görögben voltak ilyen alakú szavak, nyertes és csodálatos jelentéssel.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. december 19.

1 €	4,9749 lej
1 \$	4,7790 lej
100 Ft	1,1990 lej
1 g arany	402,9466 lej

Kedvező kilátások

Megújul a plébániatemplom

Egy ideje tapasztalhattuk, hogy egyre jobban megy tönkre a Keresztelő Szent János katolikus templom és a hozzá tartozó épületek külső fala, néhol már embermagasságban lehullt a vakolat, a nyirkosság pedig a templom főbejárata körüli falrészt is kikezdte. Nos, az épület gazdái, lakói nem tétlenkedtek, hanem pályázatot nyújtottak be az Országos Örökségvédelmi Intézethez (INP) a „jezsuita templom” marosvásárhelyi épületegyüttese technikai és gazdasági dokumentációjának a kidolgozására, a DALI (intervenció munkák engedélyezési dokumentációja) fázisban.

A kérést kedvező válasz követte, a kérelmező sikerrel járt a projekttel, amelynek majdani kivitelezése lehetővé teszi a műemlék épületegyüttes hosszú távú megőrzését, vallási, oktatási és társadalmi szerepének a fenntartását, a kulturális és építészeti örökség védelmét is szem előtt

tartva – tájékoztatott a jó hírről Péter Arthur plébános.

Amint elmondta, a projekt azért szükséges, mert az épületek szerkezete Nagyon meggyengült, néhol a részleges összeomlás veszélye is fennáll.

A projekt összértéke 420.873 lej, amelyből 250.000 lejt finanszíroz az Országos Örökségvédelmi Intézet, a fennmaradó 170.873 lej az önrész.

A projekt témája az 1728–1750 között épült római katolikus templom felújítása, beleértve a szerkezeti beavatkozásokat, korszerűsítést és restaurálást, valamint az 1623-ban épült plébániai épület (hajdan Nagy Szabó Ferenc háza), a város egyik legrégebbi épületének a felújítása.

A projekt szerint a mindhárom épületben (a templom, a plébánia és a Katolikus Ifjúsági Központ) alkalmazandó eljárások a homlokzatok és a falak felújítása, ami tartalmazza a külső vakolat javítását, az építészeti

részletek helyreállítása, a nedvesség által károsodott vakolat, az elhasznált ablakok cseréje, a fűtésrendszer (padlófűtés) telepítése és a szellőzőrendszer korszerűsítése.

Itt kell megemlítenünk az elektromos hálózat teljes cseréjét, valamint a templom tornyainak restaurálását (a tornyok tartószerkezetének helyreállítását, a fa- és fémek cseréjét).

Csak a plébániai épületre alkalmazandó eljárások: belső munkálatok, az ablakok és ajtók cseréje, a padló felújítása, a belső vakolat helyreállítása, az ifjúsági központ (Deus ház) szellőztetésének a megoldása, a tetőszerkezet felújítása – hangzott el a sajtótájékoztatón a hasznos karácsonyi ajándékról szóló beszámoló.

Ha a technikai és gazdasági dokumentáció kidolgozása és engedélyezése sikerrel jár, következhet a neheze, de végül is az a jó, hogy a tervezés elkezdődött. (bodolai)

Fotó: Nagy Tibor

10,4 százalékos adóemelés

Az év utolsó rendes ülésére gyűlt össze a marosvásárhelyi tanács. A fontos napirendi pontok között vannak a helyi adók és illetékek módosításai, melyek 2025. január 1-jén lépnek hatályba.

A helyi adók emelése a jogszabályi előírások szerinti minimális, 10,4 százalékos lesz, az inflációs rátának megfelelően, de számos kedvezményt fenntartanak a helyi adók befizetésére mind a magánszemélyek, mind a vállalkozások számára.

RENDEZVÉNYEK

Betlehemes játék

December 21-én 18 órakor a marosvásárhelyi Cserealjai Református Egyházközség templomában az Örömhír követei csoport betlehemes játékkal üdvözlözteti meg a gyülekezetet.

Ünnepváró műsor

Vasárnap délután ünnepi műsor várja a marosvásárhelyi Színház térre látogatókat, 16.30-kor a Happy Feet Band,

Kedves olvasóink!

A karácsonyi szünnepok alatt hirdetési irodánk nyitvatartása a következő:

- december 23., hétfő: 9–15 óra között;
- december 24., kedd, 25., szerda: zárva;
- december 26., csütörtök: 10–14 óra között;
- december 27., péntek: 10–14 óra között.

A december 24-i, karácsonyi lapszám után a következő, másormellékletet is tartalmazó újság 27-én, pénteken jelenik meg.

Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvétnyilvánítás) megjelentethetjük a Népújság online változatában. Telefon: 0728-082-259.

Áldott ünnepet kíván a Népújság

az Alpha Transilvană Alapítvány fogyatékkal élőkből álló csoportja énekel régi karácsonyi dalokat, majd 17 órától Ştefan Hruşcă ad elő közismert karácsonyi dalaiból.

Titán-koncert Csittszentivánon

Vasárnap este 7 órakor a csittszentiváni Tollas Jenő kultúrotthonba Szabó Előd és a Titán zenekar karácsonyi koncertjére várják Mezőpanit község zenekedvelő lakóit. A jegyek elővételben beszerezhetők Kovács Ildikónál a 0753-084-894-es és Gálfi Csaba Zalánál a 0745-042-523-as telefonszámon.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Benedek István
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Kelemen Hunor az elakadt kormányalakítási tárgyalások folytatását kéri a PSD, a PNL és az USR elnökétől

Az RMDSZ elnöke az elakadt koalíciós tárgyalások folytatását és egy parlamenti többséggel rendelkező kormány megalakítását kérte csütörtökön a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnökétől csütörtökön.

Kelemen Hunor Facebook-üzenetben reagált arra, hogy Marcel Ciolacu kormányfő, a legnagyobb frakcióval rendelkező PSD elnöke bejelentette: pártja kivonul az Európa-barát pártok koalíciós tárgyalásairól, de kész megszavazni egy jobboldali kisebbségi kormányt.

Az RMDSZ elnöke szerint Románia és a polgárok érdeke kell első helyen legyen, nem egyik vagy másik politikus sértett önérzete. „Nagyon nehéz és kemény koalíciós tárgyalások zajlanak ezekben a napokban, ahol nem mindig közeledtek az álláspontok, de ez nem jelentheti azt, hogy mindent sutba vágunk, és felállunk az asztaltól. Arra kértem ma azokat, akik valóban felelősséget éreznek a társadalom és az ország sorsáért, hogy higgadjanak le, tegyék a lábukat egy lavór hideg vízbe, és józanodjanak ki! A képlet egyszerű: vagy Románia és a polgárok nyernek, vagy a szélsőséges magyarellenes erők” – figyelmeztetett Kelemen Hunor.

Kelemen Hunor felkérte Marcel Ciolacut, a PSD, Ilie Bolojan, a PNL és Elena Lasconit, az USR elnökét a tárgyalások folytatására, hogy év végéig legyen egy parlamenti többséggel rendelkező kormánya az országnak, ugyanis szerinte ez az egyetlen jó megoldás.

Klaus Iohannis államfő is úgy értékelte, hogy válsághelyzetben egy kisebbségi kormány nem jó megoldás, és – habóruval a határainál, az érvénytelenített elnökválasztás után, amikor Európa más országaiban is gondok vannak – egy elhúzó kormányválság „az utolsó dolog, amire Romániának

szüksége van”. Hozzátette: még karácsony előtt egyeztetésre hívja az elnöki hivatalba a parlamenti pártokat, de nem akarja saját politikai elképzeléseit ráerőltetni senkire, a maga részéről csak azt tartja fontosnak, hogy mielőbb megalakuljon egy többségi támogatással rendelkező kormány, amely el tudja fogadni a jövő évi állami költségvetést, és meg tudja szervezni az elnökválasztást.

Az eddig kormányon lévő PSD-t és PNL-t a velük folytatott koalíciós tárgyalások idején is nyilvánosan támadó USR szóvivője úgy értékelte: a PSD a jelenlegi „költségvetési katasztrófa” közepette megfutomodik a kormányzás felelőssége elől, és miután adósságba verte az országot, a GDP 9 százalékát közelítő deficitet idézett elő, „fogja a játékeit és távozik”, másokra hagyva a „kifizetetlen számlák” rendezését.

A PNL ügyvivő elnöke azzal reagált a PSD ellenzékbe vonulására, hogy Romániának sürgősen új kormányra van szüksége, és ehhez a liberálisok továbbra is hozzá kívánnak járulni.

Marcel Ciolacu csütörtökön Facebook-oldalán jelentette be, hogy a PSD visszavonul az Európa-barát pártok koalíciós tárgyalásaitól, amit azzal indokolt, hogy nem lehet semmilyen konkrétummal megállapodást kötni olyan állítólagos partnerekkel, akik „undorodva” ülnek tárgyalóasztalhoz, mert az a benyomásuk, hogy ezzel „besározzák” magukat.

Az eddig is kormányon lévő PSD a törvényhozói mandátumok 26 százalékát megszerezve nyerte meg a december 1-jei parlamenti választásokat. Nélküle az „Európa-barát koalíció” maradéka a parlamenti mandátumok kevesebb mint 40 százalékával rendelkezik, a – többi párt által szélsőségesnek tartott – Románok Egyesüléséért Szövetségnek (AUR) és az egykori AUR-politikusok által alapított másik két kisebb pártnak pedig együttesen 34 százaléka van. (MTI)

Megemlékeztek Székelyudvarhelyen

az egy éve bekövetkezett épületomlás áldozatairól

Székelyudvarhelyen egyperces harangszóval, csendes imával és gyertyagyújtással emlékeztek meg szerdán a Tamási Áron Gimnázium diákoktól az egy évvel ezelőtt bekövetkezett részleges beomlásáról, amelynek következtében az iskola két diákja életét veszítette, másik kettő pedig megsérült.

A Székelylyon című lap beszámolója szerint „megrendítő csendben” vonultak végig diákok és felnőttek szerda délután a gimnázium diákoktól, ahol egész nap gyertyák égtek a lezárt kapubejáró előtt.

Délután szentmisét tartottak a Szent Miklós-plébániatemplomban, 15 óra 59 perckor, a tavalyi tragédia bekövetkezé- nek időpontjában megkondultak Székelyudvarhely templomainak harangjai.

A diákoktól tartott megemlékezésen rövid igehirdetés és közös imádság után Laczkó György, a gimnázium igazgatója, Bekó Melinda, a tanintézmény igazgatóhelyettese, valamint pedagógusok és diákok is gyertyát gyújtottak.

Szakács-Paál István polgármester, Dávid Endre alpolgármester, illetve Both Hajnal, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának konzulja is csendes főhajtással emlékezett a tragédiára, de sokan mások is tiszteletüket tették az intézménynél.

A Székelylyon felidézte: a marosvásárhelyi regionális ügyészség gondatlanságból elkövetett emberölés, illetve gondatlanságból elkövetett testi sértés gyanújával kezdte el a vizsgálatot az ügyben, azonban a lap megkeresésére nem adott részletesebb tájékoztatást a nyomozás eredményeiről.

A közösségi médiában megjelenő vé-

lemények alapján az emberek továbbra is felháborítónak találják a felelősségvállalás hiányát – írta a Székelylyon.

A székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnázium kétszintes diákoktól az egy évvel ezelőtt bekövetkezett részleges beomlás miatt a külső fala, amely mellett két méter mély vízelvezető árkot ástak, leomlott.

A romok négy diákot temettek maguk alá: egy földszinten lakó 17 éves fiú a helyszínen életét veszítette, és az emeleti szoba romjai alól kimentett három lány egyike is súlyosan megsérült, ő a Maros megyei Sürgősségi Klinikai Kórházban pár héttel a tragédia után elhunyt.

Az ügyészség büntetőeljárását indított annak a cégnek az ügyvezetője ellen, amely csatornázási munkát végzett a diákoktól, és ennek keretében több mint két méter mély árkot ásatott az épület fala mellett. (MTI)

Ország – világ

Nemzetközi konzorcium modernizálja az atomerőművet

Aláírták a cernavodai atomerőmű korszerűsítési szerződését – közölte csütörtökön az erőművet működtető Nuclearelectrica. Románia egyetlen atomerőművét a kanadai kormány szerződésekért felelős ügynöksége, a Canadian Commercial Corporation (CCC), a kanadai AtkinsRealis, a dél-koreai Korea Hydro & Nuclear Power és az olasz Ansaldo Nucleare alkotta társulás korszerűsíti majd. A beruházás becsült értéke 1,9 milliárd dollár. A szerződés azt követően lép életbe, ha jóváhagyja a kanadai kormány és a Nuclearelectrica SA részvényeseinek közgyűlése. „A cernavodai atomerőmű 1-es blokkjának korszerűsítése azt célozza, hogy még egy életcikluson keresztül tudjuk biztonságosan és gazdaságilag hatékonyan működtetni” – idézi az economica.net Cosmin Ghiță, a Nuclearelectrica ügyvezető igazgatóját. A beruházás eredményeként az erőmű 1-es blokkja további 30 évig üzemelhet majd. (MTI)

Ferenc pápa jóváhagyta a tiszteletreméltó címet Márton Áron számára

Ferenc pápa engedélyezte annak a dekrétumnak a közzétételét, amely elismeri, hogy Márton Áron püspök az életszentséget hősies fokban gyakorolta, így a volt erdélyi püspök ezentúl nem az Isten szolgája, hanem a tiszteletreméltó címet viseli – tudatta szerdán Kovács Gergely, a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyházmegeje érseke. Kovács Gergely köszönetét fejezte ki Ferenc pápának és mindazoknak, akik Márton Áron püspök szentté avatási eljárásának 1990 első napjaiban történt elkezdése óta hozzájárultak az ügy előrehaladásához, közülük is kiemelve Cristiana Marinelli posztulátor asszonyt, akit tavaly bíztak meg Márton Áron püspök szentté avatási eljárásának hivatalos képviselőjével. Márton Áron erdélyi római katolikus püspököt már életében szentként tisztelték, és több mint három évtizede kezdeményezték szentté nyilvánítását, de mindeddig boldoggá avatásáról sem született döntés. (MTI)

Vlagyimir Putyin: az ukrán elnököt választásnak kell legitimálnia ahhoz, hogy tárgyaljunk vele

Oroszország tárgyalni fog Volodimir Zelenskijjellel, ha választáson erősíti meg a legitimitását – jelentette ki Vlagyimir Putyin orosz elnök csütörtöki moszkvai évértékelő sajtóértekezletén. „Bármivel tárgyalni fogunk, ha részt vesz választásokon, és legitimitást kap, beleértve Zelenskijt is. De most, ha Ukrajna valóban a békés rendezés útját akarja követni, akkor természetesen képes erre, megszervezheti Ukrajnán belül ezt a folyamatot, ahogy akarja, mi egyszerűen csak olyanokkal tudunk szerződést aláírni, akik legitímek” – fogalmazott Putyin. (MTI)

Az EB 18,1 milliárd eurós pénzügyi támogatást nyújt Ukrajnának

Az Európai Bizottság csütörtökön feloldotta az Ukrajnának szánt 18,1 milliárd makrofinansziális támogatást – derült ki az uniós testület közleményéből. A tervek szerint a kifizetésre a jövő év folyamán, szakaszosan kerül sor, az első részletet pedig január elején kapja meg Ukrajna. Valdis Dombrovskis gazdaságért és termelékenységért felelős uniós biztos fontos lépésnek nevezte a bizottság döntését, amely, mint mondta, megmutatja, hogy az EU hosszú távon kötelezi el magát Ukrajna támogatása mellett. A tájékoztatás szerint a támogatás az EU hozzájárulása a G7-országok Ukrajnának folyósított Economic Resilience Action (ERA) nevű kezdeményezéséhez, amely együttesen 45 milliárd eurós hitelt biztosít Ukrajna költségvetési, katonai és újjáépítési szükségleteinek kielégítésére. (MTI)

Előjáték?

(Folytatás az 1. oldalról)

Ami azt illeti, a szocdemek részéről nem ez lenne az első eset, hogy belekormányozzák a hazát a katyvaszba, aztán sértődötten félreállnak, és hagyják, hogy másnak a bicskaja törjön bele a rendcsinálásba. Erről sokat mesélhetnének az extengerész mára részben liberálissá vált követői. Csakhogy a mostani politikai színpad már teljesen más, mint az akkori volt; ha úgy folyik tovább a játszma mint eddig, annak aranylövés és hangos hőbörgés lesz a vége, államcsőddel nyakon öntve.

Mateusz Morawiecki: Együtt fogunk működni a Patriótákkal

Nagyobb súlyt akarunk adni a tagállamoknak, és készen állunk a Patrióták Európáért pártcsaláddal való együttműködésre – jelentette ki az Európai Konzervatívok és Reformerek (ECR) elnöklőltje, Mateusz Morawiecki volt lengyel miniszterelnök, a Jog és Igazságosság (PiS) politikusa a Corriere della Sera olasz napilapnak adott interjúban csütörtökön.

Morawiecki kijelentette, az ECR éléről való távozását vasárnap bejelentő Giorgia Meloni munkáját kívánja folytatni, mivel az olasz miniszterelnök, az Olasz Testvérek (FdI) elnöke „szilárd alapokra” helyezte az európai pártszövetséget. Hozzátette, folytatja a Meloni által kijelölt utat, de „kreatívan” akar továbbhaladni. Úgy vélte, Európa versenyképességét és identitását is folyamatosan veszíti el, ezért az ECR az ő vezetésével „új és ambiciózus” politikát fog követni.

Morawiecki hangoztatta, elnökségé-

vel az ECR erőteljesen szorgalmazza majd a nemzetállamok szuverenitását, mivel az Európai Unió további centralizálását nem tudják elfogadni: „az uniónak szabad nemzetek közösségének kell maradnia, nagy bürokrácia helyett”.

Ami a többi frakcióval való kapcsolatokat illeti, Mateusz Morawiecki közölte, hogy készen áll mindenkivel együtt dolgozni, aki szíven viseli Európa jövőjét, az európai versenyképességet, a közös értékeket.

Kulcsfontosságúnak nevezte egy olyan többség kialakítását, amely az Európai Unió „jó reformjait” támogatja. „Az eddig Meloni vezette ECR kiváló helyzetben van, mivel párbeszédet tudunk folytatni a Patrióták képviselőivel jobboldallal, a szuverenistákkal és az Európai Néppárttal is. Világos prioritásaink vannak, és meg fogjuk védeni őket” – jelentette ki Morawiecki. A többi között a zöldátmenet politikája és az illegális migráció megállítását említette.

A volt lengyel kormányfő hangoztatta, hogy kiváló kapcsolatban áll Orbán Viktorral és Santiago Abascalal, a Vox vezetőjével. A spanyol párt a nyáron, a Patrióták Európáért megalakulása után ehhez a frakcióhoz csatlakozott, kilépve az ECR-ből.

Morawiecki elmondta: az egyetlen kérdés, amelyet nem osztanak a Patriótákkal, az az Oroszországgal való kapcsolat, az ukránjai háborút tekintve. „Ez számunkra olyan Rubicon, melyet nem léphetünk át. De minden más témában, amely összeköt, együttműködhetünk” – jelentette ki.

Megjegyezte, Donald Trumppal, a „józan ész” képviselő megválasztott amerikai elnökkel is ugyanazokat az elveket vallják, ezért az Európa és az Egyesült Államok közötti szoros együttműködést támogatja.

Giorgia Meloni lemondásakor Mateusz Morawieckit nevezte meg utódjaként az ECR élén. A frakció januárban hozza meg a végleges döntést. (MTI)

Télapó-járás a Rozmaring központban

(Folytatás az 1. oldalról)

karácsonyi angyalok, zörgesetek meg ma este minden kicsi ablakot”, kérték a közös dalban –, majd hangos „igen”-nel válaszoltak a „jók voltak-e idén?” – kérdésre. Télapóék 75, szebbnél szebb játékokat rejtő csomaggal készültek, és a jelen levő gyerekeknek egyenként át is adták a meglepetést, a hiányzókat a későbbiekben vehetik át az ajándékukat.

A héteves Bianca egy játéksüteményt készítő felszerelést cipelt a helyére ragyogó arccal. Kérdésünkre elárulta, hogy sok testvére van, és hozzájuk haza is szokott jönni a Télapó meg az angyal, rendszerint édességet hoznak.

– Én Barbie-t kaptam – mutatta boldogan a csomagját egy nagyobbacska, hosszú hajú leánya, Alexandra. A Hidegvölgyben élő Denis

egy jókora autót vihetett haza, épp olyant, amilyenre vágyott.

Ahol jó példát láthatnak

Miután mindenki megkapta az ajándékát, közös fényképezkedés következett, majd a lassan kiürülő teremben a nappali központ osztályvezetőjével beszélgetünk. *Gheorghijă Eugenia Daniela* elmondta, hogy száz, nehéz családi körülmények között élő gyerek van beíratva a központba, és több mint 89-en részt is szoktak venni a tevékenységeken, most betegség miatt sok a hiányzó.

A Hidegvölgyben, az Alsógát, a Băncasa, a Hegy, a Kaszáló és a Dózsa György utcában lakó óvodás- és kisiskoláskorú gyermekek meleg ételt, ruhát, lábbelit, szükség esetén orvosi ellátást is kapnak a Marosvásárhelyi Szociális Igazga-

tósághoz tartozó foglalkoztatóban, ahol tanítják, nevelik őket. A szállítást is biztosítják otthonról a központba és vissza – tudtuk meg az osztályvezetőtől, aki kiemelte, hogy a létesítményben nemcsak testi és lelki jókban részesítik a rászoruló kicsiket, hanem követendő példát is mutatnak nekik az életben való boldoguláshoz, otthon ugyanis legtöbbszörüknek ilyesmi nincs része. A központ egyik fontos célkitűzése az iskolaelhagyás megfékezése, a rozmaringos gyerekek egyébként a Serafim Duicu Általános Iskolához tartoznak.

Kevesebben adakoztak, de többet

Amíg a központ illetékesével beszélgettünk, a Télapó is „civilbe” öltözött. Őt a Little Hope Egyesület kezdeményezte idei játékgyűjtésről

Fotók: Nagy Tibor

kérdeztük. Mint már arról december elején, a játékonysági akció indulásakor beszámoltunk, az elmúlt hetekben maga a – polgári nevét mindvégig és ezután is titokban tartó – fehér szakállú várta a Küllő utcai Little Bistróban a felajánlott játékokat, amelyekkel a Rozmaring központ foglalkozásain részt vevő gyermekek köré szeretnek volna ünnepet varázsolni karácsony előtt, éppen úgy, mint tavaly. Az adománygyűjtés a régi Jazzben – új nevén Little Clubban – kezdődött egy bábszínház, társasjátékos, arcfestős, színezős vidám együttesen, ahova több család is vitt az otthoni, már nem használt, kitűnő állapotban lévő játékokból. Ezután a gyűjtés a Little Bistróban folytatódott, ahol a Télapó meghívta az ajándékozókot egy forró csokoládéra.

– A tavaly száz csomag gyűlt össze a központbeli gyermekek szá-

mára, most kevesebben adományoztak, de aki bekapcsolódott az akcióba, az többet hozott, volt, aki két-három szatyorral érkezett. Mindenkinek nagyon hálásak vagyunk a támogatásért – mondta a Télapó, aki külön köszönetet mondott a játékgyűjtés nyitónapján szervezett program megvalósítóinak – a Smarty Kids, a ReadingOwl, a Milo Kids Entertainer csapatának, valamint az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház művészeinek, Bonczidai Dezsőnek és Szabó Dánielnek –, akik az idejükből adományoztak az ügy érdekében. A több hétig tartó gyűjtés alatt a játékok mellett valaki egy televíziót is felajánlott. A készüléket egy nehéz anyagi körülmények közt élő, többgyermekes marosvásárhelyi családnak viszik el az elkövetkező napokban, ahol eddig nem volt tévé. A játékgyűjtést jövőben is megszervezik – tette egyértelművé a Télapó.

Nem csak választáskor gondolnak az idősekre

Szeretetsomag a radnóti szépkorúaknak

Radnóton a karácsony és az új év közeledtével is gondolnak az idősebbekre és a szépkorúakra. A radnóti RMDSZ kampánycapata Radnóton és Maroscsapón kereste fel a szépkorúakat, jelképes ajándéksomaggal tették tiszteletüket azok otthonában, akik betöltötték a nyolcvanadik életévüket, továbbá azon személyeknél is, akik fiatalabbak, de mozgásukban korlátozva vannak.

Szer Pálosy Piroska

Szakács István Árpád ötletgazdát a szeretetsomagok kiosztásának indítatásáról és az adományok beszerzésének anyagi vetületéről kérdeztük.

Mint hangsúlyozta, meglepetés-

nek szánták a szeretetsomagokat, és ennek jegyében állították össze a közel 70 idős személy számára. Mivel nagyon jó eredményt ért el az RMDSZ Radnóton mindhárom választás alkalmával, a kampánycsa-

patuk úgy érezte, hogy ezért köszönet illeti a radnóti és maroscsapói magyar lakosokat, akik megértették a választások tétjét, és nagy számban elmentek szavazni, illetve igényelték a mozgóórát. Elsősorban ők azok, akik ezt az eredményt érték.

Elmondta, hogy az idén háromszor is szerveztek ingyenes eseményt Radnóton, amelyen szép számban részt vettek a lakosok, továbbá 2025. január 1-jén újról balra kerül sor, amelyre mindenkit szeretettel várnak. Májusban néptáncestet, majd gyereknapot és kastély-

látogatást szerveztek Kutyalván, júniusban gulyáspartit, ahol a lakosokkal együtt ünnepelték meg a helyhatósági választásokon elért eredményeket, azt, hogy Radnóton újra két RMDSZ-tanácsos nyert mandátumot.

„Az államelnöki és parlamenti választásokon elért jó eredmény megünneplése céljából gondoltunk arra, hogy ezúttal felkeressük a szépkorúakat és mozgáskorlátozott személyeket. Úgy véltük, személyesen kell megköszönni, hogy idén is mindhárom alkalommal hozzájárultak ahhoz, hogy az eredmények azt tükrözzék, bár megfogyatkozva, de továbbra is erős és összetartó magyar közösség él Radnóton és Maroscsapón, ugyanakkor kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk nekik. Az ötletet mindenki egyhangúlag elfogadta. Az erre szánt összeg adományokból

gyűlt össze. Mindenekelőtt tanácsosaink adományoztak, továbbá azok a személyek, akik az őszi választásokon lehetőséget kaptak a szavazóirodáknak képviselni a szervezetünket, és néhány magánszemély is besegített. Minden sikeresen lebonyolított terv és esemény csak csapatmunkával lehetséges” – hangsúlyozta.

A szeretetsomagok összeállításában nagy szerepet vállalt Román-Kolcsár Helén és György-László Enikő. Az idős személyek felkérésében részt vettek tanácsosaink: Nadrág Elemér, György István Csaba, továbbá kampánycapatunk aktív tagjai: Román Bernát, Dénes István, Szakács Attila Zsolt, Maroscsapó pedig Kovács Irénke. Ezúton is áldott karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván a radnóti RMDSZ csapata! – hangsúlyozta Szakács István Árpád ötletgazda.

SZÍNES VILÁG

XXI. évf. 51. (941.) szám, 2024. december 20., péntek

Ana Blandiana volt az MCC vendége a rendszerváltás 35. évfordulója alkalmából A szabadság nem egy statikus fogalom!

Háromnapos eseménysorozattal emlékezett meg a Mathias Corvinus Collegium (MCC) az 1989-es történekekről Kolozsváron. A Helytállni az elnyomásban – 35 éve történt az 1989-es forradalom című eseményen Ana Blandiana költő, író, valamint dr. Virgiliu Leon Târău, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora beszélgetett a szabadságról és az elnyomásról december 11-én a kolozsvári MCC-központban.

A szerdai esemény a szabadság fogalmának megértésére és értelmezésére tett kísérlettel indult. Ana Blandiana leszögezte, hogy 35 évvel a történelmi események után úgy érzi, a szabadság nem egy statikus fogalom, jelentése állandóan változik. Felidézte, hogy a forradalom után néhány nappal, az újévi ünnepségre számos újságíró és író érkezett Franciaországból, hogy romániai „kollégáikkal” ünnepeljék a szilvesztert. Fogadásukkor, miközben megmutatták nekik a várost, az újságírók mindenfélét kérdeztek. Egyszer csak egy fiatal katona is szót kért: „Kérem, uraim, Önök, akik több száz éve szabadon élnek, meg tudnák mondani nekünk, akik még csak egy hete vagyunk szabadok, hogy tulajdonképpen mit is csináljunk most, hogy szabadok vagyunk?”

Ez a banálisnak tűnő kérdés jól kifejezi a forradalmat követő időszak érzéseit és bizonytalanságait, valamint a demokrácia felépítésének nehézségeit. A történet hőse végül nem kapott választ – talán nem is kaphatott. 35 évvel a rendszerváltás után sem tudjuk biztosan, mit kezdjünk a szabadsággal – tette hozzá Ana Blandiana.

A költő elmondta, nem könnyű szabadnak lenni. Egykor, amikor alkotásai tiltottak voltak, versei kéziratok formájában jártak kézről kézre, szavait „itták” az emberek. A rendszerváltás után azonban olvasói száma drasztikusan csökkent. Az

irodalom már nem volt menekvés, felszusszanás, sóhaj. Nem volt tiltott, így vágyott sem: elvesztette azt a szerepét, hogy a rejtett, közös gondolatok kifejezője legyen.

Egy másik, gondolatébresztő történetet is megosztott. Nemrég eltévedt Bukarest külvárosában, ahol soha nem járt korábban. Hiába kérdezte az ott élőket, hogyan találhat vissza a belvárosba, nekik ötletük sem volt. Ez az élmény (is) segítette megérteni, hogy milyen éles határ húzódik a két világ között. Rámutatott, hogy ilyen élmények révén sejthetjük meg, hol él, honnan származik, ki az a kétmillió ember, aki a romániai elnökválasztás első fordulójában egy sarlatánra szavazott. Szerinte az értelmiségiek feladata lenne megtalálni a módot, hogy ne legyen ekkora szakadék az emberek között. Ebben az iskola és az oktatás segíthet, de a rendszer támogatására is szükség van.

Az értelmiség szerepvállalása kapcsán Ana Blandiana hangsú-

lyozta: Romániában az egyetlen dolog, ami jól működik, a társadalmi szerepvállalás. Az elmúlt időszak is megmutatta, hogy a civil társadalom érte el a változásokat, nem pedig a politikusok, akik inkább csak az időt húzták. A román–magyar viszony kapcsán a költő elmondta, szerinte magyarok és románok együtt tehetnek a jövőért, hiszen civil társadalmukat ugyanazok az elvek vezérik. A költőnek mindig is sok magyar barátja volt, köztük Hervay Gizelát említette. Virgiliu Târău hozzátette, hogy a rendszerváltás előtt is létezett román–magyar szolidari-

tás, különösen az értelmiség körében. Példaként a műfordításokat hozta fel, amelyek kapcsolódási pontokat hoztak létre a közösségek között.

Ana Blandiana szerint társadalmunk haladásának irányát mindig is egy kritikusan gondolkodó értelmiségi réteg határozta meg. Fontos azonban, hogy ez a rendszerint kisebbséget alkotó csoport ne szakadjon el a társadalom egészétől, és gondolatait, értékrendjét, valamint vízióit szélesebb körben is közvetíteni tudja, ezzel bevonva a társadalom többi részét a párbeszédbe és a fejlődés alakításába.

A beszélgetés moderátora Ugron Hanna, az MCC akadémiai ügyekért felelős munkatársa volt.

Az MCC által szervezett évfordulós eseménysorozat keretében két további rendezvény is lezajlott. December 10-én Andrei Zincă És akkor mi a szabadság? (Și atunci, ce e libertatea?) című, Ana Blandiana alkotásából inspirálódott díjnyertes filmjét tekinthették meg az érdeklődők, majd Kató Balázs pszichológia szakos hallgató, MCC-s diák beszélgetett a filmről és a szabadság mibenlétéről a rendezővel. Csütörtökön, december 12-én dr. Giacomo Pace Gravina olaszországi jogtörténeti professzor dr. Veress Emőd jogászprofesszorral, MCC-s oktatóval vizsgálta meg a jog, a művészet és a totalitarizmus metszéspontjait, párhuzamot vonva Mussolini fasiszta rendszere és Ceaușescu kommunista rezsimje között.

„Ezzel a három rendezvénnyel az MCC formabontó és őszinte módon próbált emléket állítani az emberi helytállásnak, a kiválóság történelmialakító formájának. Megrendelésünkre George Roșu kortárs román művész három alkotása fűzte össze ezt a három eseményt, amelyek az elnyomás ellen megnyilvánuló emberi helytállás formáit idézték meg, a kolozsvári Széchenyi téri megállított óra, a nyíltan rendszerellenes Doina Cornea személye és Cs. Gyimesi Éva Gyöngy és homok esszéjének állítva emléket. Nagyon bízom benne, hogy diákjaink és a tágabb nagyközönség számára is inspiráló és iránymutató élményeket nyújthatunk ezeken az eseményeken keresztül” – mondta el Talpas Botond, az MCC erdélyi tevékenységért felelős igazgatója.

Az MCC rendezvényeiről a Collegium Facebook-oldalán és az mcc.ro oldalon értesülhetnek az érdeklődők.

A természet kalendárium (DCXLVIII.)

Kiss Székely Zoltán

Tudom, hogy közeleg már a jó ember fia (...)

Néhány pásztornak, akik sohasem öltek nyulat, nem hordoznak emberölő szerszámot, megjelenik az angyal és megjelenik a csillag és tele lesz dallal a decemberi hegyoldal. Csak ránézünk a kisdredre és tudni fogjuk, hogy Ő az.

Aktualitását **Dsida Jenő** 1929-ben írt **Közeleg az emberfia** című versének a következő sorok százsoroson alátámasztják:

Eljönnek az acéltrösztök fejedelmei, a petróleumbányák frakkos császárai s könnyel a szemükben letérdelnek elé.

Hogy valóban így lesz-e, nem tudjuk, de reményünk a béke...

Mert Ő lesz, akinek legtisztább kék a szeme, legerősebb léssen a karja és szelíd arcáról ragyog

az örök építők acélos vidámsága. Ő megmutatja minden vándornak az utat, minden tőprengőnek az igazságot, minden haldoklónak az életet (...)
Ő nem ad országot nekünk, hanem otthont, nem ad feyvert, hanem kenyeret. (...)
Már közeledik az éj, mely szüli a Hajnalt. Eljön Ő, minden biztonnal eljön.

Advent negyedik gyertyájának meggyújtása előtt két nappal emlékezzünk meg arról a református lelkésztől, aki 1740. december 20-án született Bardócon, és éppen 210 évvel ezelőtt, 1814. december 28-án hunyt el. **Benkő József** történész, nyelvújító és botanikus volt egy személyben. Ő volt az első magyar tudós, aki a növényvilágot **Linné Károly** rendszere szerint ismertette, ő alkalmazta nálunk elsőként és következetesen a kétszavas nevezéktant, megalapozva a magyar botanikai terminológiát. Gyűjtötte a népi növényneveket is. Utolsó éveiben gyógyfűveket árulva tengette életét...

December 20-án, 190 évvel ezelőtt, 1834-ben született Óbecsén az analitikai kémia első jelentős magyar művelője, **Than Károly**. Kalandos kitérő: 1849-ben, kisgimnazista korában egy szülővárosában állomásozó tüzérezredhez „ágyúsinasnak” állt be, és részt vett az erdélyi hadjáratban. A fegyverletétel után patikusségédnek állt, magánúton értétségizett, majd gyógyszerészetet tanult Bécsben. A pesti egyetem kémiaprofesszoraként kezdeményezésére és tervei alapján épült fel 1872-re az egyetem új, korszerű kémiai épülete a Múzeum körúton. 1895-ben ő hozta

tető alá a **Magyar Kémiai Folyóiratot**, az első magyar kémiai szaklapot. Elsőnek foglalkozott Magyarországon szinképelemzéssel. Két legjelentősebb műve **A kvalitatív kémiai analysis elemei**, illetve az 1897-ben megjelent **A kísérleti kémia elemei**, amelyek tankönyvként és kézikönyvként hosszú ideig egyaránt használatosak voltak. Utóbbival a **Bolyai Farkas középiskola** kémiai szertárában ismerkedtem meg a '60-as évek végén. S mivel édesapám, **id. Kiss Zoltán** volt abban az időben a kémiai szertár laboráns vezetője, **Molnár Zoltán** tanár úr jóváhagyásával én s geológussá lett öcsém, **Kiss Lajos** nyaranta az otthonunkban is forgathattuk ezt a csodálatos művet. Öcsém nemzetközileg is kiváló eredményei az analitikus geokémiában innen erednek. Remélem, ma is ott van még ez a könyv a szertár üveges könyvszekrényében, a nagy cserépkályha mellett.

A Bak jegyet uraló hónap december 22-én kezdődik, és a Bak csillagképről nyerte a nevét, mely Kr. e. 2000-ben adott otthont a Napnak. A magyar elnevezés nem

pontos, a görög, illetve latin megjelölés (*Aigokerosz, Capricornus*) „kecskeszarvat viselőt” jelent, a csillagképet ugyanis egy elől kecske, hátul hal keveréklény testesítette meg. A jele is a kecske-hal ábrázolásból egyszerűsödött le: e „szörnyszülött” keletkezésének megint csak csillagászati-naptári oka lehetett. A Bak jó 10 000 éve Egyenlítő alatti, tehát „alvilági vizekbe” érő csillagkép, az eget tanulmányozó ember is már ilyenek ismerhette meg. A mezopotámiai Éának, a föld, a vizek és a déli égbolt urának a jelképe volt.

Csillagmitológiája szerint viszont a Bak a halálból, halálállapotból visszatérő isten jelképe, aki azért jelenik meg kecskegida képében, mert a mitologikus tudatra jellemző módon a hőrosznak, istennek gyakran át kell esnie egy sajátos törzsfjlődésen, adott esetben úgy, hogy valamely hidegvérű állat képében tölti halotti, magzati létét, négy lábuként születik e világra, emberalakban végzi el itteni feladatait, és madáralakban távozik a túlvilágra – tudjuk meg mindezt **Jankovics Marcell Jelkép-kalendáriumából**.

A csillagászati tél is most kezdődik. December 21. egyben az év legrövidebb napja. A Nap délkeleten kél, délnyugaton nyugszik, és a Baktérítő magasságában tűz merőlegesen a földre. A Nap a Bak jegybe érve ezen a körön hág a legmagasabbra, s onnét tér vissza az Egyenlítő felé.

December 21-én, 1851-ben született **Kogutowicz Manó**. A lengyel származású nemes Csehországban született, anyanyelve német volt – végül a magyar térképészet jeles alakja lett. A bécsi katonai térképészeti iskola növendéke kalandos leányszöktetés kapcsán került leendő felesége rokonai révén Sopronba, ahol szabadkézi rajzot, matematikát és francia nyelvet oktatott. Először egy kollégája segítségére sietve rajzolt térképet: Sopron megyéét. Tehetségére felfigyeltek, és a kultuszminiszter, **Trefort Ágoston** Budapestre hívta. Kogutowicz javaslatára, a minisztérium támogatásával hozták létre a **Magyar Földrajzi Intézetet** önálló állami intézményként, kizárólagosan térképek készítése céljából. A fő cél az iskolák ellátása volt jó minőségű, magyar nyelvű oktatási segédanyagokkal. A munkákban neves földrajztudósok, **Lóczy Lajos**, **Cholnoky Jenő** is részt vettek. Kogutowicz Manó olyan térképrajzoló stílust alakított ki, amit a mai napig követnek a világhírű magyar kartográfusok.

December 22-én, 1833-ban született Kasán a magyar tudomány bőkezű támogatója, **Semsey Andor** mineralógus. Amikor érdeklődése a természettudományok felé fordult, birtokait bérbe adta, és felnőtt fejjel, a kor neves tudósainak segítségével fogott bele a földtan és az ásványtan tanulmányozásába. Ő

Egyeskő – téli tündérország

rendezte a **Nemzeti Múzeum** meteoritgyűjteményét. Szenvedélyesen gyűjtötte az ásványokat, és azokat minden esetben a múzeumnak ajándékozta. Gyakorlatilag teljes vagyont, több mint 2 millió aranykoronát áldozott a magyarországi tudományos élet támogatására. A világ leghíresebb ásványgyűjteményei közül háromat megvásárolt a Nemzeti Múzeum számára. Az öslénytár ritka példányait szintén ő vásárolta. „Mindnyájunk kötelessége, hogy hazánk előrehaladásán közremunkáljunk” – vallotta. Emlékét a **semseyt** és az **andorit** nevű ásványok is őrzik.

*Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Meggzall egy titkos, gyönyörű ígézet,
Ilyenkor decemberben.*

*...Bizalmas szívvel járom a világot
S amit az élet vágott
Behegysztem a sebet a szívemben
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.*

Juhász Gyula Karácsony felé, 1902-ben ezeket gondolta. Az én gondolataim is ezek.

*...És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorúan nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak s higgyünk rendületlen
S ne csak így decemberben.*

December 24. Karácsony böjtje egyrészt bibliai összüléinknek, Ádámnak és Évának

neve napja, emlékezete: a karácsonyi misztériumjáték és ünnepi szimbolika forrása. Másfelől az új Ádám fogadására, egyúttal a halott természet életre igézésére, a kezdődő új esztendőre, továbbá az emberi megújulásra való előkészület, azaz vigília.

Mily csodálatos az isteni gondviselés, amelyik napon a Nap született, jött a világra Krisztus is! – kiáltott föl **Szent Ciprián**, Karthágó III. századi püspöke, noha **I. (Szent) Gyula** pápa csak 350-ben nyilvánította december 25-ét a Megváltó születésnapjává. Addig az időpontig az évnek szinte valamennyi napját számba vették a teológusok **Jézus Krisztus** születésnapjaként. A születés lehetséges történelmi időpontja ma sem tisztázott, de az örmény egyház kivételével, mely január 6-án ünnepli az eseményt, a többi egyház elfogadta Gyula pápa döntését.

Karácsony jelképe csillogó díszű, kivilágított fenyő. Régebben nyalánkságokkal, almával, narancssal, aranyozott dióval, tarka papírdíszekkel és láncokkal kiegészítették. Tetején csillagba foglalt angyallal koronázták. Félteve őrzök én is egy ilyen angyalkoronát, még a brassói Vöröss dédnagyanyámé volt. Emléktárgy lett, fára sem kerül. De létezik. A fa gyertyái december 24-én gyúlnak meg, utoljára vízkeresztkor. Magyarországon **Brunswick Teréz** grófnő állítottat először karácsonyfát, 1825-ben. A szokás Németországból indult ki. A róla szóló első írásos beszámoló 1605-ből, egy strasbourgi polgár tollából ered, de ábrázolását már a XVI. századból ismerjük. Egy legenda **Luther Mártonnak** tulajdonítja a karácsonyfa föltalálását.

Annyi mindenestre igaz, hogy elterjesztése a német lutheránusok érdeme: így új, keresztény értelmet adtak a fenyővel kapcsolatos régi pogány hiedelmeknek – fordulok megint Jankovics Marcellhez a magyarázatért. – Az a szokás, hogy a téli napfordulót és az új évet zölddel köszöntsék, egykor Európa-szerte általános volt.

Karácsony előtti barangolásunkról **Gazdag Erzsébet** ezüstszánkóján térek meg.

*Ezüst szánkót hajt a dér
Hóféhér határon,
Deres szánon didereg,
Fázik a Karácsony,*

*Zendül a jég a tavon
Amint által jönnek,
Decemberi hópihék,
Fénylik már az ünnep.*

*A kályhánkban láng lobog,
Gyere be, Karácsony,
Gyűjtsd meg gyertyád, fényszóród
A fenyőfaágon.*

Áldott, békés karácsonyt kívánva, maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2024-ben, nyilas havának utolsó napján

Áldott, békés karácsony!

Épített örökségünk

Kalotaszeg egyik gyöngyszeme

A Szilágy megyei Farnas Bánffy-hunyadtól északkeletre, a vasútvonalhoz közel fekszik. A település nevét a 12. századi tizedjegyzék már említi. 1272-ben Fornos, 1391-ben Farnos, 1441-ben Farnas, 1666-ban Fárnas, 1839-ben és 1863-ban Szferas, 1873-ban Szferázs néven találjuk meg. Árpád-kori település, a 12. századig Adorján vár területe, majd királyi birtok, a Váradelőhegyi Prépostság, utána a Szent Jób-apátság tulajdona volt. A 12. századig Bihar vármegyéhez tartozott. A 13. századi Bécsi kódex szerint már Mater Ecclesia, önálló egyháza volt. Eredeti lakói katolikusok voltak, akik a reformáció óta reformátusok. A falu a trianoni békeszerződésig Kolozs vármegyéhez tartozott.

Nagy-Bodó Tibor

A lerombolt vár köveiből épült istenháza

Farnas református templomát valószínűleg a tatárjáráskor, 1241-ben lerombolt Almásmonostor várának köveiből építették a 15. században, gótikus stílusban. Az 1703-1711-es Rákóczi-szabadságharcban megrongálódott épületet csak 1750-ben hozták helyre. Ajtókereteit reneszánsz faragványok díszítik. A templomhajó és a nyolcszögletű szentély mennyezetét Gyalui Asztalos János és Umling Lőrinc fakazettái – kétféjű sas, pelikán, nap, bűnbeesés – díszítik, szöszékét ugyan csak Umling készítette 1750-ben.

A falba épített, 1510-ből való sírkő a Mátyás király elleni felkelés egyik vezéralakjának, Farnasi Veress Jánosnak állít emléket. A templom melletti harangláb két harangja közül a nagyobbik 1745-ből való.

A faluban található még a Szent-Iványi család 19. század eleji kastélya, melyet öregotthonná alakítanak.

Farnas község Kalotaszeg félreeső részén fekszik az Almás-patak völgyében, a Bánffy-hunyad–Almásszentmihály műútról Alsófüld után jobbra letérő földút mentén.

1260 és 1270 között a falut ifjabb István király Szilitelekkel együtt Fülöp fia Mikola ispánnak adományozza, és a váradi káptalannal iktattatja.

Miclausné Király Erzsébet ír arról, hogy Farnas története a középkorban a farnasi Veres családdal fonódott össze. E család is abból a rokoni közösségből származik, amely a tatárjárás előtt élt Fülöp fia Mikola comes-től eredeztetni magát. 1262 táján, amikor a Mikola rokonság az okleveles forrásokban feltűnik, a későbbi Veres és Tamásfalvi családok felmenőit már farnasi birtokosokként említik.

Kétségtelen, hogy a család legkiemelkedőbb tagja Veres Dénes volt, aki elkobzott birtokai visszanyerését követően, 1442 ősz-től részt vett Hunyadi János törökellenes küzdelmeiben.

A 16. században kihalt a farnasi Veres család

Az 1453-ban már épülő templomot a régi farnasi egyház romjaiból emelték. 1467. november 2-án Segesváron a Mátyás király elleni lázadás miatt hűtlenségbe esett Veres Benedeket és testvérét, Jánost az elsők között fosztották meg birtokaiktól.

Ugyancsak a fent említett szerző tud arról, hogy Mátyás Farnast a többi kalotaszegi törzsbirtokkal együtt Nagylaki Jaksics Istvánnak és Demeternek adományozta. A lengyelországi száműzetésből 1449-ben visszatért Veres Jánosnak végül 1505-ben Szentgyörgyi Péter erdélyi vajda ítélte meg kalotaszegi birtokrészeit, melyek 1518-ban fia, Márton tulajdonát képezték.

Farnast a család a Veres Jánosnak a Bekes Gáspár-féle összeesküvésben való részvétele miatt 1575-ben elvesztette.

A farnasi Veres család a 16. században kihalt, ezt követően

a települést a Valkai, Kemény, Gyerőffy, Vitéz, Bánffy, Zichy, majd a Keczei családok birtokolták.

A 18. században beomlott a szentély boltozata, ezt kazettás mennyezetre cserélték.

A kis méretű, egyhajós, sokszögű szentélyvel ellátott, torony nélküli templom Kalotaszeg egyik legteljesebb templomi berendezését rejti. A döntően a 18. század derekáról származó bútorzat java része Umling Lőrinc műhelyében készült. A cinterem kerítéséhez simulva fa harangláb áll, a kerítésbe illesztett kiskapura a – vélhetően a harangláb is datáló – 1748-as évszámot faragták.

A Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnök által a rendelkezésünkre bocsátott dokumentációból tudjuk meg, hogy a kuruc háborúk idején – a templom mennyezetének felirata szerint – a templomot feldúlták, és újjáépítését csak 1750-ben fejezték be.

Ugyanezért készült a templom jelenleg is jó állapotban lévő festett faberendezése.

A kurucok az egyházközség klenódiáit is széthordták

1748-ban a templom szétrombolt kőfala helyett fakerítést készítettek, „1748. Deus providebit” feliratú bejárati ajtaja a múlt században hosszú ideig a papilak templom felőli bejárataul szolgált. A kurucok támadásaik alkalmával széthordták az egyházközség klenódiáit is.

Egy 1721 körüli összeírásból tudjuk meg, hogy a farnasi harang a magyarbikaliak tulajdonát képezte, viszont csak rövid ideig, mivel egy későbbi, szintén magyarbikali feljegyzésből kiderül, hogy „...a farnasiak visszavették magokhoz a magok eddig itt állott harangokat...”.

A sírbolt csontokat, koponyákat és művészi beccsel bíró faragványokat őrzött

Mihály Melinda munkájából megtudjuk, hogy 1859-ben az akkori lelkész ásatásokat végzett a hajótól északra a feltételezett középkori kriptá lokalizálására. Ekkor egy sírboltra és mintegy tucatnyi csont és koponyára leltek, valamint „...művészi beccsel bíró faragványokat, faragott épületköveket és egy keresztelődmedencét találtak...”.

De mindezeknek sajnos nyomuk veszett. 1936-ban a farnasi egyházközség és az akkori tanító, Antal Béla kérésére Kós Károly két változatban elkészítette a templom portikusza helyére építendő torony tervrajzát, tervét viszont – valószínűleg a tanító hirtelen halála miatt – sohasem valósították meg.

A reneszánsz kapuzatot a farnasi Veres család címere díszíti

A templom téglalap alaprajzú hajójához keleten sokszögzáródású szentély, délen egy kis méretű, téglából falazott portikusz csatlakozik.

Az épület háromszögű oromzattal záródó nyugati homlokzatának sarkait átlósan elhelyezett, kőlapokkal fedett kétlépcsős támpillérek erősítik. A homlokzat középtengelyében három élszedett, másodlagosan felhasználható kőhasábból kialakított egyenes szemöldökű kapuzat látható. Egyszerű, ácsolt ajtószárnyán a 18. századi, festett architektonikus keretbe foglalt olaszorsós motívumnak már csak nyomai láthatók.

A templom portikuszából nyíló, déli, kőből faragott, reneszánsz kapuzatát a farnasi Veres család címere díszíti.

A párkánytöredék jelenleg a hajóban található

Feltételezhetően ennek a kapuzatnak volt a része az a 16. század eleji reneszánsz díszítőelemeket mutató, a szárkövekével megegyező profilú párkánytöredék, mely jelenleg a hajóban található.

A töredék reneszánsz kapitálissal vésett felirata a következő:

„[...]e vs(?) Maria”.

A déli kapu két táblára osztott, keretbetétes ajtószárnyán az 1790-es fiatalabb Umling-féle átfestés alatt kirajzolódik apja, idősebb Umling Lőrinc olaszorsós kompozíciójának néhány motívuma.

Külső oldallapján jelenleg olaszorsós kompozíciók, tulipánból, szegfűből és ötszirmú virágokból kialakított füzérek láthatók, festett felirata:

„Esz az Ajtott Renovaltatta Isten Di/ tsőségére Óreg Kudor Márton: 1790/ 3 dik (...) Juli.”.

A kazettás mennyezet és a karzattmellvéd

A templom mindkét terének festett kazettás mennyezete van. A szentély lefaragott gyámköcsönkjai és a hajóban elhelyezett kör alakú, díszítetlen zárkó bizonyítéka annak, hogy eredetileg boltozva volt, a hajóban viszont nincsenek boltozásra utaló nyomok.

Az 56 + 12 kazettából álló mennyezetet, amint azt felirata is tanúsítja, 1750-ben készítette a százközéki származású id. Umling Lőrinc:

„Ezek(ne)k idejében épült ez / templom, Asztalos Lőrincz / által 1750 diebus / julii augusty & septembr(y)”.

A mennyezet másik feliratos táblája bibliai idézetet tartalmaz.

Szintén 1750-ben készítette id. Umling a hat táblából álló nyugati karzattmellvédet. A két szélső kazettán egy-egy csigavonalszerűen hajlított indákból kialakított ornamentális kompozíció látható, a második és ötödik kazettán egy-egy körbe komponált, akantuszvirágos motívum van.

A szöszék és az úrasztala

A templom berendezésének egyik legnívósabb darabja az 1750-ben készült, nyolcszögű alaprajzú, deszkalapokból ácsolt szöszék. Bár évszám nélküli, a pontos rajzstílus, a felületek kipontozása és a reneszánsz motívumok sokasága elárulja, hogy készítőmestere id. Umling Lőrinc lehetett.

1750-ben készítette id. Umling Lőrinc a templom úrasztalát, a ritkaságzámba menő perselyt és szoltármutató táblát is. Mindegyik darab felirata az 1790-es ifj. Umling-féle felújításról emlékezik meg.

Mindössze a felirat nélküli úrasztala képez kivételt, mely megőrizte a felső lapját díszítő eredeti, egyszerű tulipános festést.

A szoltármutatón a következő felirat látható:

„Ditséret / Isten Ditsőségére / Renovaltatta Eszt a / Pulpitust Andor(?) István Anno 1790.”.

A templom padmellvédjein ifj. Umling Lőrinc átveszi ugyan az apja által oly kedvelt olaszorsós motívumot, viszont sokkal egyszerűbb felfogásban.

A sírkőfelirat

Farnasi Veres Jánosnak az 1510-ben faragott és eredetileg a templom padlójába illesztett sírkövét utóbb a diadalív padlójába falazták.

A kőfaragó mester a szokásos típusú eltérően három részre osztotta a kőlap belső mezejét, melyet felül dekoratív szerepű gótikus karéjok, középen egy címerpajzs, alul pedig egy reneszánsz rozetta díszít. Az ívelt pajzsba foglalt Veres-címer mert furcsa sisakdísz koronázza. A címerábrázolás nélküli pajzs valószínű, hogy eredetileg festett lehetett, és minden bizonynyal egy szarvast ábrázolhatott, mivel a Mikola

nemzetségből leszármazott összes család címerpajzsában egy-egy szarvas látható.

A gótikus elemeket is megjelenítő, leegyszerűsített kompozíciójú sírkő faragója egy vidéki, esetleg helybeli mester lehetett.

A keretszegély reneszánsz kapitálissal vésett felirata:

„H(a)ec est / tumb(a) egregii viri Johan(n)is Veres cui / anima residet in c(o)elis 1510. (E sírkő a tiszteletreméltó Veres Jánosé, kinek lelke az egekben nyugszik 1510).”

Az erősen megkopott sírkő évszámát Bunyitay Vincze 1500-nak, Balogh Jolán 1510-nek olvasta. A kopás ellenére az utóbbi olvasat a helyes, annak ellenére, hogy 1513. április 20-án Veres János neve felbukkan az oklevelekben, ugyanis ez az adat feltételezhetően az elhunyt fiára vonatkozik.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Kalotaszeg, talán ez a tájegység lehetett volna a Nagy Háború után elcsatolt erdélyi részek első autonóm területe, a közel negyven falut és 40 ezres színmagyar lakost felölelő Kalotaszegi Köztársaság. A Gyulafehérvári nyilatkozat és a wilsoni elvek azóta sem valósultak meg, mára a remény is megszűnt elszállt a lankás, fatornyos templomok köré épült falvak harangzúgásával együtt.

Farnas harangtoronyának bús bűgású harangját 1474-ben öntötték. Azóta, 550 éve gyűjti égi fohászra a még lélekben fennmaradtakat, akik némán, de nem észrevétlenül morzsolják életüket, és elvegyültek a falu történelmében a neves erdélyi nobilitás módos, egyházpártoló családjai is.

Kalotaszeg neve mellől elmaradhatatlan az újkori Erdélyország legnagyobb polihisztorának, Kós Károlynak a megemlézése. A Fiatalok nevű építészek szövetsége Kós köré tömörülve bejárta ennek a vidéknek a sýnlódó építészeti emlékeit, és fontos rehabilitációs tervet kezdeményezett a templomok, fiálék, harangtoronyok és papilakok tematikus megmentésére.

A legsajnálatosabb módon közbejött trianoni területváltozások miatt sok kezdeményezés abbamaradt. Majd a székesfővárost elhagyva, végleg hazaköltözött erre a tájra, és újrarendítette korábbi megmentési elképzeléseit. Sok összetűzése volt a frissen kinevezett, egyházi ügyekért felelős bukaresti műemlékvédelmi bizottság akkori vezetőjével, az eszperes szenátor Alexandru Munteanuval. Ő gyanúsította meg Kós Károlyt, hogy a magyar nemzeti egyházak műemlékvédő gondoskodása szerint román Erdély nem is létezik, csak a „szegény magyar Erdély”.

Ilyen elvadult szemléletekkel viaskodva mégis sok megvalósult görögkatolikus templom terve született asztalán. Számunkra a legfontosabb adat, hogy 1936-ban az akkori farnasi tanító, Antal Béla kérésére két változatban is elkészítette a templom portikusza helyére építendő új torony tervét, amely a tanító korai halála miatt nem valósult meg. Nem épülhetett fel az 1960-ban tervezett farnasi református parókia épülete sem, és lett nemcsak ezekkel a keresztény épületekkel szegényebb a falu, de a mi erdélyi szellemi világunk is.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítésznek, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész és Csedő Attila a saját munkájukból és gyűjteményükből juttatták el a szerzőnek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1133.

La Rochefoucauld-tól idézzük a rejtvény főszóiraiban.

1	TÖMEGESEN PUSZTÍT	FELTÉVE	AZ UTOLSÓ MAGYAR KIRÁLYNÉ	OFSZÁJD	RÓMAI 2000	SZÍNPADI SZENDE
	B					T
2	I	RÉSZEG VALÓDI	FÉRFINÉV (MÁJ. 28.) IDEGEN MŰVÉSZET	MENJ! (OLASZ) ÁRAMÁTALAKÍTÓ (RÖV.)		
	BORÓKA-PÁLINKA	AZ ARGON VEGYJELE A TETEJÉRE	ISME MAGAM			
KETTŐZVE: ZSELATIN-FÉLE		AZ IDŐ TÁRSA SZOLGÁLTATÓ DIÁK		EGYESI JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ		
...FUTÁSA (VÖRÖMARTY) IDESZÁLLÍTÓ		MI AZ HOGY KOSSUTH SZÜLETÉSI HELYE				
		IRATLAN IRAMI! HAMIS		KÉZZEL TART SZOLMIZÁCIÓS HANG		
RÓMAI 51 MOST KÉSZÜLT		BETEGET GONDOZÓ ... SVEVO (OLASZ ÍRÓ)			NULLA LAMARTINE VERSE	
		NŐI NÉV (AUG. 18.) A KRIPTON VEGYJELE			JUTTAT FOSZTÓ-KÉPZŐ	
MEZTELEN MŰVÉSZI ALKOTÁS		ÁSVÁNYI FÜSZER TÁG		PÁRTI JÓTÉKONYKODIK		AROMA
SÉMI NÉP LÁM			TENGERI RABLÓ AZ EG SZÍNE			
		TASZÍT A GYŐZŐ IGÉNYLI		AZONBAN KÉSŐRE		NÉVELŐ TÁPLÁL
FÖLDET FORGATÓ		TOVÁBBÁ TÖRÖK TISZT (VOLT)		TAGADÓSZÓ TITKON NÉZ		
CSAK A KÖZEPÉNI!		JUHSZÁLLÁS LATIN CSONT			A NÓTA VÉGE! FŐLÉ	
			RÁMA RÓMAI 50			
ELÉGEDETLEN AZ EB	K					L. N. J.

A MONTEVERDI VÉLEMÉNYE
című pályázat nyertesei:
Rác Vilma,
Maroskeresztúr, Templom u.
Szabó Anna-Mária,
Marosvásárhely, I. L. Caragiale u.
A pályázati rejtvény megfejtése:
**A BESZÉD LEGYEN URA A ZENÉNEK,
NEM SZOLGÁJA.**
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

**Megejtések
a december 13-i
számból:**

Minirejtvények:
1. Elmer Rice
2. Burroughs

Skandi:
Leghamisabb víz az asszonyok könnyhullatása.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

KARÁCSONYI ÉNEK

1	2	3	4	5	E	6	7	8	Á
9						10			
11	12	13	14	15		16		17	
19					20		21		22
23			24	25		26		27	E
28		29		30		31		32	
34		35	36			37			
E	38				39	40			
41	42			43				44	45
46			47	48		49		50	
Á		T			G		R		Y

VÍZSZINTES:

1. Egy karácsonyi ének első két sora. 9. ... Svevo (olasz író). 10. ... alkohol (borszesz). 11. Ifjú. 16. Északolasz folyó. 17. Azonban. 18. Menj (olasz). 19. Röpke gondolat. 20. Az Olt testvére. 22. Düledék. 23. Páratlan létra! 24. Az egyik szülő. 26. Szintén. 27. Téli csapadék. 28. Előtag: tíz. 30. Idegen művészet. 32. Szenegál fővárosa. 34. Étlen rén! 35. Rövid. 37. Vulkanai kőzet. 38. Köln egyik kerülete. 39. Pápai korona. 41. A sportoló rajtja. 43. Medveszín. 44. Hozzájut valamihez. 46. Ajtónyitást akadályozó szerkezet. 47. Ilyen vadállat az őz. 49. Akkor indul! 50. Szolmizációs hang.

FÜGGŐLEGES:

1. Orosz autómárka. 2. Latin és. 3. Ipa párja (nép.). 4. Dicsőség. 5. Megfelelő. 6. Tagadószo. 7. Hatból kettő! 8. Magához szólító. 11. Az idézet második része. 12. Ezen a helyen (nép.). 13. Forma. 14. Magad. 15. Parttalan patak! 17. Földet forgat. 20. Magas part. 21. Latin csont. 22. Ravasz állat. 25. Sétatér. 27. Hon. 29. Szándékozik. 31. A vizek magyar városa. 32. Búzaörlemény. 33. Édeni gyümölcs. 36. Szélsőséges. 37. Pénzkezelő intézetre vonatkozó. 38. ... May (író). 40. Közél-keleti állam. 42. Lapos edény. 43. Részben sebtében! 44. Lelép az ágyáról. 45. Fialatok itala. 48. Szelíd vad. 50. A tetejére.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megejtéseket 2025. január 2-áig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Angol szerzők

1	2	3	S	4	5	G
6				7		
8			9	10	10	
		11		12		
13	14					15
16				17	18	
19			20			

VÍZSZINTES:

1. Angol drámaíró (Philip, XVII. század). 6. Kocsma része. 7. Francia író (Eugène). 8. Növényes telekrész. 10. Üres a ler! 11. Izrael első királya. 13. Tűzet megszüntet. 16. Nem ül. 17. Az egyik szülő. 19. Lyukas sál! 20. Forró puszi.

FÜGGŐLEGES:

1. Télapó. 2. Latin üdvözlés. 3. Sor-sot húz. 4. Szintén. 5. Zéró a focieredményben. 9. Bent utaló! 12. Buszklieus. 14. Szül az állat. 15. Világtalan. 18. Északolasz folyó.

VÍZSZINTES:

1. Angol író, kritikus (Victor Sawdon). 6. Előtag: levegő. 7. Hatból kettő! 8. Valaminél lennebb. 10. Azon a helyen. 12. Paripa. 13. Ilion. 16. Mária páros! 17. Van esze. 19. Életút. 20. Kígyóhang.

FÜGGŐLEGES:

1. Úri magyar tánc. 2. Errefele! 3. Ab...: haraggal (latin). 4. Taszít. 5. Befolyása érvényesülő. 9. Forma. 11. Művészi hármas. 14. Jövendőmondó. 15. Erősebb a királynál. 18. Latin csont.

L. N. J.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Az ünnep békéje és fénye töltsse be mindannyiunk otthonát. Legyen ez az időszak a szeretet, az összetartozás és a remény forrása.

*Áldott, békés karácsonyt kíván
az RMDSZ Maros megyei szervezete!*

**Csibi Attila-Zoltán,
elnök**

**Novák Levente,
ügyvezető elnök**

Drogprevenációs kézikönyv – lapozható segítség, lehetőség a változásra

A Bonus Pastor Alapítvány és a Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Drogterápiás Otthona partnerként vett részt az Erasmus+ „Life for Youth – Élet a fiataloknak” című projekt megvalósításában. A projekt lehetőséget adott a két szervezetnek az együttműködésre 18 hónapon keresztül. Mindkét alapítvány a fiatalokkal való munkára és a drogprevenáció különböző területeire szakosodott. A közös munkából egy drogprevenációs kézikönyv született, amely mindenki számára elérhető a Bonus Pastor Alapítvány honlapján, három nyelven.

Tasnády Ádám

Hogy pontosan mit is foglal magába egy drogprevenációs könyv, miért van erre szükség és hogyan születik meg, Bartha Éva klinikai szakpszichológust, a Bonus Pastor Alapítvány munkatársát, a kötet egyik szerzőjét kérdeztük.

– *Mi motiválta a Bonus Pastor Alapítványt és a Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Drogterápiás Otthonát, hogy létrehozzanak egy kézikönyvet a drogprevenációval kapcsolatban?*

– Több minden motivált bennünket arra, hogy ezt a kézikönyvet létrehozzuk. Az egyik az, hogy a terápiás otthonban a terápiás folyamat során látjuk, mennyire fontos a felépülésben, a megmaradásban, hogy életvezetéssel kapcsolatos témákkal foglalkozunk, mint például az önismeretnek a megalapozása vagy a családi és személyközi kapcsolatok fejlesztése, a problémamegoldás, a konfliktuskezelés és a lelki egészség. Ezek azok a tényezők, amelyekre szüksége van az embernek. Ha ezek többé-kevésbé jól működnek az életünkben, ennek nagyon erősítő preventív hatása van. Az ismeretet továbbadni – ez volt az egyik ok, amiért

Forrás: Bartha Éva FB-oldala

foglalkoztunk a kézikönyvvel. A másik meg az, hogy már nagyon rég ismerjük a rákeresztúri drogterápiás otthon munkásságát, az ott megforduló felépülőket, a munkatársakat, és nagyon szeretjük azt a szemléleti módot, ahogyan a közösségekkel foglalkoznak, illetve azokat az eszközöket, amiket alkalmaznak. A harmadik ok az volt, hogy legyen valamilyen kézzelfogható anyag azoknak a pedagógusoknak és szakembereknek, akik nagyon sokszor úgy fordultak hozzánk, vagy akár a beszélgetéseken az merült fel, hogy nagyon kevés kézzelfogható segítséget kapnak. Ez egy kézikönyv, mindenképpen jó, ha elő lehet venni bizonyos preventív helyzetekben.

– *Hogyan készült el a könyv, és milyen szempontokat vettek figyelembe a szakembereknek szóló módszertani útmutató és gyakorlatok összeállításakor?*

– A könyv több hónapos közös munkának

az eredménye. Sorra vetjük azokat a témákat, amelyeket a struktúrában lehet látni, amiket az imént felsoroltam. Voltaképpen a Bonus Pastor Alapítvány és a Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Drogterápiás Otthona preventív technikáinak összesítése, tartalma található meg a könyvben. Kibontottuk a szerhasználat tematikáját: milyen preventív lehetőségek vannak, milyen típusú beavatkozások, milyen kérdőíveket, segédanyagokat lehet használni. Miután ez megvolt, elkezdtek iskolákban és ifjúsági fórumokon tesztelni, amit kidolgoztunk,

hogyan lássuk, hogyan működik a fiatalok körében. Ezek után született meg a letisztult kézikönyv. Természetesen a munkánkat más szakemberek is ellenőrizték, tesztelték.

– *Melyek voltak a legfontosabb tapasztalatok a kézikönyv tesztelésében? Hogyan reagáltak a fiatalok a programokra és előadásokra?*

– Remek visszajelzéseket és hasznos tanácsokat kaptunk, sokat tanultunk egymástól. Mi is voltunk Ráckeresztúron, a kollégáink is eljöttek Magyarózdra – meglátogattuk egymás preventív intézményeit. A fiatalok és a diákok köréből olyan visszajelzéseket kaptunk, miszerint jó ezekről a témákról beszélgetni, hallani, ugyanakkor fontos a szerhasználat következményeiről is eszmecsere folytatni, kérdéseket megválaszolni.

– *A kézikönyv magyar, román és angol nyelven érhető el. Hogyan történt a fordítás?*

– A kézikönyv letöltési számlálóját te-

kintve magyar nyelven már közel hétszázán töltötték le, az angol és román nyelvűeket is szép számban mentik le az érdeklődők. Mivel ez egy EU-s projekt keretében futó program volt, anyagi keretet biztosított rá a pályázat. Mi a szaktudást adtuk, a többire a pályázat adta a lehetőséget.

– *Hogyan látod a jövőt a drogprevenáció területén, és milyen további lépések szükségesek a fiatalok védelme érdekében?*

– Én sajnos arról a tapasztalatról számolhatok be, hogy nagyon sok fiatal nem tudja, mire vállalkozik, amikor különböző szereket próbál ki, használ. Egyfelől azt látom, hogy nagyon erős a nyomás a társadalom és a kortárs csoportok részéről, nehéz ellenállni annak, hogy kipróbálják vagy akár rendszeres használónak váljanak. Még mindig elég sok tévhit kapcsolódik a különböző szerek használatához, például az, hogy egyáltalán függőséget okoz-e, van-e különbség a fizikai és pszichikai függőségek között, hányadik használat után mondható a cselekvés, használat függőségnek, milyen tényezők járulnak hozzá a függőség kialakulásához? Ezekről tudunk beszélgetni a fiatalokkal. Ez egyfajta érzékenyítés vagy kapcsolatteremtés velük. Ami pedig a prevenciónak a minőségét illeti, itt nálunk – azt gondolom –, még mindig nagyon nagy bajban vagyunk. Általában az információ átadására fektetik a hangsúlyt, különösen az állami szervek, ami nagyon kevés, és meg sem közelíti a hatékony prevenciót.

A szakember elmondta, érdemes időben elcsipni a függőséget, szülőként és tanárként pedig óriási a felelősség. Egy út lehet a változás felé a Bonus Pastor Alapítvány magyarózdai székhelye és a terápiás programjai. Bővebb információkat önk is találhatnak a bonuspastor.ro honlapon, ahol a preventív könyv is térítésmentesen, bárki számára elérhető, illetve, amennyiben segítségre szorulnak, hívhatják is az alapítványt a 0743-039-255 telefonszámon.

Röviden

* Három ponttal (87:84) nyert a marosvásárhelyi városi sportklub a Nagyszebeni CSU ellen a kosárlabda-Románia-kupában, szerda este, a ligeti Simon László Sportcsarnokban. Két további mérkőzést is játszottak szerdán: CSO Voluntari – Brassói CSM Corona 86:78, Bukaresti Rapid – Temesvári SCM 72:77.

* A bajnok Kolozsvári U-BT kosárlabda-csapata szerdán 108:80-ra kikapott a Valencia Basket csapatától a BKT EuroCup B csoportjának 12. fordulójában. A mérkőzésen, amelyet a spanyol együttes otthonában rendeztek, az U-BT hatodik vereségét szenvedte el a sorozatban.

* A Bajnokok Ligája-győztes Real Madrid hódította el a labdarúgó Interkontinentális Kupát: a Dohában rendezett szerdai döntőben 3-0-ra győzte le az észak- és közép-amerikai Bajnokok Kupájában címvédő mexikói Pachuca

együttesét. A gólszerzők: Mbappé, Rodrygo és Vinicius Júnior.

* Elődöntőbe jutott a Liverpool, az Arsenal és a Newcastle az angol labdarúgó-Ligakupában. A bajnokságban élvonalas Liverpool számos sztárját – így Szoboszlai Dominik mellett Virgil van Dijket és Mohamed Szalaht is – nélkülözve 2-1-re győzött a Southampton vendégeként. Az Arsenal a Crystal Palace-t 3-2-re, míg a Newcastle United a Brentfordot 3-1-re verte hazai pályán. Az elődöntő negyedik résztvevője a tegnapi, lapzárta után játszott Tottenham Hotspur – Manchester United találkozó derült ki.

* Román üzletember kezébe került a labdarúgó Serie A-ban szereplő Genoa: a Rapid Bukarestet is tulajdonló Dan Şucu többségi részesedést szerzett a nehéz anyagi helyzetben lévő olasz sportszervezetben.

A román sajtóban olyan értesülés is megjelent, miszerint Ion Ţiriac is beszáll résztulajdonosként, ám a volt világhírű teniszező fia ezt cáfolta, mondván: ha valamit, akkor a Di-

namo Bukarest klubot venné meg az apja. Dan Şucu közölte: tervei között szerepel, hogy az érdekltségébe tartozó sportszervezetek között átjárást valósítson meg a játékosok számára. Így tehetséges fiatal olasz labdarúgók a Rapidnál szerezhetnének tapasztalatot, mielőtt Olaszországban lehetőséget kapnának.

* A magyar válogatott Ádám Martin két és fél év után visszatért a Paks labdarúgócsapatához. A 30 éves csatár másfél évre írt alá.

* A magyar terembaladarúgó válogatott szerdán 5-4-re kikapott a szlovénoktól a második Európa-bajnoki selejtezőmérkőzésén, Ljubljánban. A csoport másik mérkőzésén Norvégia 1-0-ra nyert Montenegró ellen.

Román futballbajnoki mérkőzések a televízióban

December 20., péntek:

* 19.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Kolozsvári FCU

December 21., szombat:

* 17.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Konstancai FCV Farul

* 19.30 óra: Bodzavásári Gloria – CSU Craiova

December 22., vasárnap:

* 12.30 óra: Petrolul 52 Ploieşti – Unirea 04 Slobozia

* 15.00 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Galaci Suporter Club Otetul

* 20.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Bukaresti Rapid 1923

December 23., hétfő:

* 17.00 óra: Aradi UTA – Botosáni FC

* 20.00 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Bukaresti FCSB

A mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport televízió közvetíti.

Csoportja ötödik helyén zárt a Nyárádtó a kupában

A Nyárádtói Unirea 2018 1-1-es döntetlenre játszott a Kolozsvári Sănătatea-val a labdarúgó-Románia-kupa csoportkörének utolsó fordulójában, szerdán.

Bár a Maros megyei együttesnek papíron voltak még továbbjutási esélyei a negyedöntőbe az utolsó csoportforduló előtt, ezek inkább csak elméletben léteztek. Amellett ugyanis, hogy megnyeri a harmadik meccsét a 3. ligás ellenfele otthonában, további feltételeknek is teljesülniük kellett volna a Maros megyei alakulat kvalifikációjához. Azonban, mivel a siker nem jött össze szerdán, a Nyárádtó a többi eredménytől függetlenül búcsúzott a sorozattól.

A C csoport másik két mérkőzésén: Aradi UTA – Konstancai FCV Farul 1-5, Jászvásári CSM Politehnica – Nagyszebeni Hermannstadt 0-0.

A csoportból a Farul és a Hermannstadt jutott tovább a negyedöntőbe, a Nyárádtó az ötödik lett 2 ponttal.

A B csoportból meglepetésre továbbment a 2. ligás Bodzavásári Metalul együttese, amely szerdán 3-0-ra nyert az Agricola Borcea otthonában. A másik továbbjutó az FCSB, amely ugyancsak szerdán 2-0-ra kikapott Bukarestben a CSU Craiovától. A csoport harmadik mérkőzésén a Dinamo 1948 0-0-ra játszott hazai pályán a Petrolul 52 Ploieşti-tel.

Szerdán izgalmas hajrában döntött el a mérkőzés a Ligetben

Fotó: Nagy Tibor

Oscar-díjra jelölt filmek tíz kategóriában

A filmakadémia a szűkített listákat a dokumentumfilm, a rövid dokumentumfilm, a nemzetközi film, a maszk és haj, az eredeti filmzene, az eredeti filmdal, a rövid animációs film, a kisjátékfilm, a hang és a látványeffektus kategóriában hozta nyilvánosságra a honlapján (oscars.org).

A nemzetközi film kategóriában a filmakadémia közlése szerint 85 alkotás teljesítette a nevezés feltételeit. A szűkített listára kerülő filmekről a filmakadémia összes ágazatának tagjai döntöttek szavazással. A kategória jelöltjeit majd azok a tagok szavazhatják meg, akik mind a 15 filmet látták. A jelölhető produciók közé került a brazil Aínda Estou Aqui, a kanadai Une langue universelle, a cseh Vlny, a dán The Girl with the Needle, a francia Emilia Pérez, a német A szent füge magja, az izlandi Snerting, az ír Kneecap, az olasz Vermiglio, a lett Áradás, a norvég Armand, a palesztin From Ground Zero, a szenegáli Dahomey – Kik vagyunk?, a thaiföldi Lahn Mah és a brit Santosh. Magyarország idén Koltai Lajos Semmelweis című filmjét nevezte, de az alkotás nem került a szűkített listára.

Semmelweis

A dokumentumfilmeknél a filmakadémia dokumentumfilmek ágazatának tagjai szavaztak a szűkített listára kerülő alkotásokról, és később ők szavaznak a kategória jelöltjeiről is. A testület 169 nevezett alkotás közül 15-öt válogatott be az Oscar-díjra jelölhető munkák közé: a The Bibi Files, a Black Box Diaries, a Dahomey – Kik vagyunk?, a Daughters, az Eno, a Frida, a Hollywoodgate, a No Other Land, a Porcelain War, a Queendom, az Ibelin rendkívüli élete, a Soundtrack to a Coup d'Etat, a Sugarcane: Az eltemetett igazság, a Union és a Will & Harper című alkotásokat.

A rövid dokumentumfilmek közül szintén 15 produció szerepel a szűkített listán: a Chasing Roo, a Death by Numbers, az Eternal Father, az I am Ready, Warden, az Incident, az Instruments of a Beating Heart, a Keeper, a Makayla's Voice: A Letter to the World, a Once upon a Time in Ukraine, a The Only

Adrien Brody A brutalista című filmben

Girl in the Orchestra, a Planetwalker, a The Quilters, a Seat 31: Zoëy Zephyr, az A Swim Lesson és az Until He's Back.

A maszk és haj kategóriában a The Apprentice – A Trump-sztori, a Beetlejuice Beetlejuice, az A Diferent Man, a Dűne: Második rész, az Emilia Pérez, a Maria, a Nosferatu, A szer, a Waltzing with Brando és a Wicked került a rövid listára.

Az eredeti filmzene kategóriában 145 nevezett alkotásból húszra szűkítették a jelölhető produciók listáját, amelyen mások mellett a Budapesten forgatott A brutalista, a Beetlejuice Beetlejuice, a Konk-lávé, az Emilia Pérez, a Gladiátor II., A szomszéd szoba és a Wicked is szerepel.

Az eredeti filmdal mezőny 15 alkotása jutott a rövidített listára, köztük az Emilia Pérez című film El Mal és a Mi Camino című száma, az Elton John: Never Too Late című film Never Too Late című dala, valamint a Tell Me It's You a Mufasa: Az oroszlánkirály című producióból.

A rövid animáció kategória 15 szűkített listára került alkotása az Au Revoir Mon Monde, az A Bear Named Wojtek, a Beautiful Men, a Bottle George,

az A Crab in the Pool, az In the Shadow of the Cypress, a Magic Candies, a Maybe Elephants, a Me, az Origami, a Percebes, a The 21, a Wander to Wonder, a The Wild-Tempered Clavier és a Yuck!.

A 180 nevezett kisjátékfilm közül szintén 15 került az Oscarra jelölhető munkák közé: az Anuja, a Clodagh, a The Compatriot, a Crust, a Dovecote, az Edge of Space, a The Ice Cream Man, az I'm Not a Robot, a The Last Ranger, az A Lien, a The Man Who Could Not Remain Silent, a The Masterpiece, An Orange from Jaffa, a Paris 70 és a Room Taken.

A legjobb hang Oscar-jelöltjeit tíz alkotás közül választják ki az akadémia tagjai: Alien: Romulus, Blitz, Sehölse otthon, Deadpool & Rozsomák, Dűne: Második rész, Emilia Pérez, Gladiátor II., Joker: Kétszemélyes téboly, a Wicked és A vad robot.

A legjobb látványeffektus Oscar-jelöléséért szintén tíz film szállhat versenybe: az Alien: Romulus, a Better Man: Robbie Williams, a Polgárháború, a Deadpool & Rozsomák, a Dűne: Második rész, a Gladiátor II., A majmok bolygója: A birodalom, a Mufasa: Az oroszlánkirály, a Twisters – Végzetes vihar és a Wicked.

Az Oscar-jelölésekről döntő szavazást január 8. és 12. között rendezik meg. Az Oscar-jelöléseket január 17-én, pénteken jelentik be.

A 97. Oscar-díjátadó gálát 2025. március 2-án, vasárnap tartják a Los Angeles-i Dolby Színházban. Az esemény, amelyet élőben az ABC televízió mellett a Hulu streamingszolgáltató is közvetít, világszerte mintegy 200 országban és térségben látható majd – írta honlapján az amerikai filmakadémia. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ dió, gyümölcspálinka, almalé, automata mosógép, sporttévé, csempekályha, kandalló, konvektorok, motoros disznóperzselő, ajtók. Tel. 0743-774-327. (24728-I)

DIÓ eladó. Tel. 0754-346-123. (24629-I)

ÚJ és jó állapotban levő, használt férfiruhák ingyen elvihetők. Tel. 0748-616-148. (24680-I)

ELADÓ kétszemélyes kriptá az iklandi temetőben. Tel. 0770-132-339. (24691-I)

LAKÁS

GARZONT vásárolok. Tel. 0742-395-790. (24697-I)

MINDENFÉLE

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékiszállítás. Tel. 0749-543-104. (24374-I)

VÁLLALUNK 15% kedvezménnyel háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, és kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést stb. Tel. 0758-880-496, Csaba. (24574-I)

MELEGÍTŐ csempekályhát rakó szakembert keresek. Tel. 0753-520-896. (24698-I)

A TÉLAPÓ házhoz megy. Tel. 0745-669-111. (24715-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Az ember múlhatatlan ezen a földön, addig él, míg valaki emlékezik rá.”
Fájó szívvel emlékezünk a nyomati születésű
SÓFALVI ERNŐRE
halálának 7. évfordulóján.
Emlékét kegyelettel őrzí
testvére és annak családja.
(sz.-I)

Fájó szívvel emlékezünk
december 20-án
NAGY FERENCRE
halálának 4. évfordulóján.
Szívünkben örökké élni fog.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZS-KAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. **TERASZBÉEPÍTÉS** üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

ALKALMAZUNK AUTÓBÁDOGOST és **AUTÓFESTŐT**. Tel. 0744-194-374. (24611-I)

MAGÁNCÉG ELŐKÖNYVELŐT alkalmaz. Angol és román nyelvtudás kötelező. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

FIATAL, ENERGIKUS SZEMÉLYT alkalmazunk munkakönyvvél **HÁZTARTÁSI MUNKÁK** elvégzésére. Tel. 0723-244-200. (sz.-I)

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

SC OPTICA - OPTOFARM SRL

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kíván!

DORA OPTICS

**Kellemes ünnepeket
és
boldog új évet kívánunk!**

- a Dora Optics munkaközössége

Sikerekben és eredményekben gazdag, nagyon boldog új esztendőt kíván alkalmazottainak, vásárlóinak és ügyfeleinek az **AGRO PROD COM DOSA KFT.**

Szeretettel meghívjuk egymást mint jó volt kollégák.

A szervező:
0744 638 621

Az APICOLA KFT. üzleteiben

- Marosvásárhely, 1918. December 1. út 35. szám
- Szászrégen, Stadion utca 14. szám

előnyös áron vásárolhat akác- vagy vegyes mézet, pollent, méhpempőt, propoliszt.

Kozmetikumok, táplálékkiegészítők, valamint gyógyteák bő választékából válogathat.

Termékeink természetesek, a minőség garantált!

Áldott karácsonyt kíván

Cristina Cojocar mérnök,
APICOLA-igazgató,
élelmiszeripari szakértő